

Verbond van Vrije Israëlieten

Voorlopig correspondentieadres: Vuurbloem 21, 7322 TS Apeldoorn,
email: d.n.kooren@kpnplanet.nl

Het verbond met Israël

Het christendom beroept zich evenals het jodendom en de islam op het verbond dat de Almacht met de aartsvader Abraham sloot. Het verbond is voor de nakomelingen van Abraham vastgelegd in een boekrol, bekend onder de naam Verbondsboek (door misvattingen ook wel Pentateuch, Boeken van Mozes of Tora genoemd) die door de Israëlieten als bindend is geaccepteerd. Dit Verbondsboek zou van de drie voornoemde religies feitelijk de grondslag moeten zijn. Acceptatie van het Verbondsboek als hoogste gezagsbron zou hen allen broederlijk samenbrengen, wat de vrede in de wereld niet weinig zou bevorderen.

Het verbond met Abraham

De mens is niet alleen met rede begaafd en zedelijk bewust, maar hij is in wezen ook religieus gevoelig. Het besef van een volkomen afhankelijkheid van boven hem staande krachten wordt versterkt door het gevoel van machteloosheid tegenover de overweldigende krachten van natuur en vijand. Men zocht vroeger meestal wijselijk naar mogelijkheden om zich met die 'machten' te verzoenen. De machten werden daardoor nog machtiger en in het denken leidde dit tevreden stellen van overheersers en goden religieus tot vele warrige vormen van polytheïsme.

Een enkele keer was er een moment van bezinning. In Egypte bijvoorbeeld trachtte meer dan 3000 jaar geleden Farao Amenhotep IV (Achnaton) door een verplichte vorm van monotheïsme in zijn rijk orde op zaken te stellen. De verlichting duurde niet lang. Na zijn vroegtijdige dood werden de oude goden weer snel van stal gehaald.

Terzelfdertijd woonden in Egypte ook Israëlieten, die niet alleen monotheïstisch waren, maar die volgens de gegevens uit het Verbondsboek wisten aan wie zij hun wereld en hun bestaan te danken hadden: temidden van een wereld die aan de lopende band eigen goden produceerde, hielden zij al vanaf het begin van hun geschiedenis vast aan de enige werkelijke en absolute macht.

Deze Almacht staat dicht bij de door hem gemaakte mens. Hij openbaarde zijn naam JHWH aan zijn toegewijde vertrouwelingen. Hij sloot met name een verbond met Avram ben Tèrach (Abraham), de grootvader van Israël (Jisra'el, geboren als Ja'acov). De persoon Israël is de stamvader van het volk Israël. Het met de aartvaders gesloten verbond werd voor het nageslacht in een boekrol opgeschreven en bovendien onuitwisbaar vastgelegd op de bekende 'stenen tafels'.

Het hele volk Israël heeft ingestemd met de naleving van de verbondsregels.

De tijd staat echter niet stil. In de loop der eeuwen zagen een groot aantal geschriften over de historie en de cultuurbeleving van Israël het licht. Uiteindelijk werd een overzichtelijke keuze uit al dat werk vastgelegd in wat men nu het 'Oude Testament' noemt. Door de kerk werd nog later het 'Nieuwe Testament' geredigeerd en toegevoegd. De kerkvaders noemden het geheel 'Biblia', wat eenvoudig 'boeken' betekent. Het is de nog wijd in allerlei variaties verspreide Bijbel.

Het koninkrijk van de Almacht

Volgens deze 'Bijbel' is het de bedoeling van de Almacht om door het voorbeeldvolk Israël het hele mensdom te laten profiteren van zijn evenwichtige voorschriften. Het is een rechtvaardig bestel met een stringente handhaving, waar wij wel eens van dromen, maar waarvan wij weten dat we onmachtig zijn om er gestalte aan te geven. In bijbelse termen heet de voorgestelde maatschappij het 'koninkrijk', een staat waarin zelfs alle gezagsdragers zijn onderworpen aan de Almacht en aan de regels van zijn Verbondsboek. Met betrekking tot de 'koning'; in feite

oorspronkelijk een oproepbare legercommandant met verregaande bevoegdheden, is bijvoorbeeld ingesteld:

‘Mocht hij tóch op zijn regeringszetel willen plaatsnemen, dan moet men voor hem een afschrift van deze leer maken op een boekrol, van vóór de middelaars van de Léwieten. Hij moet die bij zich houden en er al zijn levensdagen in lezen opdat hij leert ontzag te krijgen voor zijn Almacht JHWH, door al de bepalingen van deze leer en van deze instellingen in acht te nemen, om ze na te komen, zodat hij niet gaat denken dat hij hoger staat dan zijn broeders; zodat hij niet links en rechts afdwaalt van wat is voorgeschreven, opdat zijn leven lang mag duren naast zijn functie als aanvoerder, van hemzelf én van zijn zonen in het midden van Jisra’eel.’

(SB 654/Deut 17,18-20)

De grondslag van het ‘koninkrijk’ is trouw aan de Almacht, met daaraan gekoppeld de gelijkwaardigheid van alle mensen. De onderdanen staan niet boven elkaar, maar naast elkaar. In een geordende samenleving dient ieder zich te realiseren dat, hoe groot de verschillen in ontwikkeling en capaciteiten per persoon ook zijn, geen enkele functie onderdoet voor de andere. Elk individu draagt op zijn eigen gerespecteerde wijze zijn steentje bij.

Dit komende ‘koninkrijk’ heeft de Almacht bij het sluiten van het verbond met Abraham voor ogen gestaan. Het verbond geldt dan ook niet alleen de familie en de nakomelingen van Abraham, maar nodigt door middel van Abraham iedereen uit om zich bij het verbond aan te sluiten.

Toen Israël zijn verantwoordelijkheid nam, kreeg het ‘koninkrijk’ gestalte. Het volk mocht als voorbeeld dienen. Dat is een verantwoordelijke taak. Het erkennen van het leiderschap van de Almacht en het stringent vasthouden aan zijn regels zijn van absoluut belang voor het welslagen. En hoe omvangrijk het volk ook wordt; hoe ingewikkeld het instandhouden van de maatschappij ook mag lijken: uiteindelijk zijn alle voorschriften van het verbond te herleiden tot: respect voor de Almacht en respect voor de medemens. Het Verbondsboek en de daarna toegevoegde geschriften van de ‘Bijbel’

geven ons een levendig verslag van het vallen en opstaan van Israël; van hun ontrouw en van hun ondergang als volk.

Het koninkrijk van Jezus

Een deel van Israël, nu bekend onder de naam ‘Joden’ lukte het om vanuit de ballingschap naar hun land terug te keren. Zij woonden daar niet lang in vrede: op een korte periode van soevereiniteit na is het land een door buitenlandse machten bezet gebied geweest. Toen Jezus begon met zijn boodschap betreffende het herstel van het koninkrijk, leefden de Joden onder heerschappij van de Romeinen. Veel goede vaderlanders waren de bezetters meer dan zat en hoopten wanhopig op verlossing. Er waren regelmatig relletjes en opstanden. Boetepredikers en Zeloten stonden op, waaronder Jezus. Het uitzonderlijke aan de opvatting van Jezus was, dat hij geen heil verwachtte van een gewelddadig herstel van het koningschap. Beloofde de Almacht in het Verbondsboek niet dat hij zelf voor het volk zou strijden? Geweld leidt alleen maar tot meer geweld. Niet met sabbotage moet het volk bezig zijn, maar met de persoonlijke reiniging; met het tonen van loyaliteit jegens de verbondspartner.

‘... want je luistert weer naar je Almacht JHWH door zijn voorschriften en zijn instellingen, door alles wat in deze onderrichtrol is beschreven, in acht te nemen. Want je bent teruggekomen bij je Almacht JHWH met heel je hart en heel je ziel.’ (SB 690/Deut 30, 1-10)

Het ‘bevrijdingsplan’ van Jezus was dat Israël zich zou bevrijden van onrecht en zich zou verzoenen met de Almacht. Hij was met zijn oproep geen roepende in de woestijn. Onder anderen een achterneef van hem, Jochanan ben Zecharja Hakoheen (Johannes de Doper) had al eerder op de noodzaak van innerlijke reiniging gewezen. Hij wilde de Almacht een ‘goed toegerust volk’ aanbieden (Luc. 1,17). Het is niet voldoende dat je kunt bewijzen een afstammeling van Abraham te zijn. Een ware Israëliet is hij die zijn dagelijkse leven in overeenstemming brengt met de aangegane overeenkomst (Luc. 3,7-9). De oproep van Johannes maakte een diepe indruk op het volk. Velen bevestigden hun wens om zich te reinigen met een rituele onderdompeling in het water van de Jordaan. Als ook Jezus komt om het ritueel van de bekering te ondergaan, wijst

Jochanan op hem als degene die het herstel van het koninkrijk daadwerkelijk ter hand zal nemen (Luc. 3,15-17).

Drie jaar later heeft Jezus een deel van het volk kunnen overtuigen. Voortdurend hamert hij er op dat niet het belijden met de mond, maar de oprechte daadwerkelijke toewijding aan de Almacht het koninkrijk binnen bereik kan brengen. Op een gegeven moment acht hij de tijd rijp om zich als nakomeling van David aan Israël te presenteren als rechthebbende op het koningschap. Toegejuicht door een grote menigte, die hem als koning verwelkomt, rijdt hij op een ezel naar het tempelgebouw in Jeruzalem (Joh. 12,12-19). De aanhang blijkt echter niet groot genoeg te zijn en bovendien heeft hij door zijn claim de woede opgewekt van de bezettende macht.

Het koninkrijk in onze dagen

In weerwil van zijn mislukte poging om het koninschap in Israël te herstellen, kan men stellen dat Jezus zich met volle overtuiging heeft ingezet voor dat herstel. Ook na zijn veroordeling en dood bleven tal van volgelingen geloven in zijn doelstelling. Zij bleven de boodschap van herstel verkondigen; eerst aan Israël, dan aan Israël in de verstrooiing, en vooral door de inspanning van Paulus zelfs aan de heidenen. Het komende koninkrijk is immers niet beperkt tot het volk Israël? (Jes. 56,1-8) Het succes van Paulus onder de heidenen was zo groot dat juist daardoor de regels van het koninkrijk verwaterden. Ze werden ter wille van het succes aangepast aan heidense gevoelens en gewoonten. Aanvankelijk werd de bekeerlingen geadviseerd om wekelijks de synagoge te bezoeken om 'Mozes' te bestuderen (Hand. 15,21). Het bleek niet voldoende te zijn om een breuk te voorkomen. Al na een paar eeuwen maakte de jeugdige kerk zich los van het oude verbond. In het vervolg werden door dit nieuwe orgaan uitsluitend de geschriften vanaf de geboorte van Jezus als 'nieuw verbond' gepresenteerd. De kerk als instituut is haar absolute hoeder en vertegenwoordiger. Het 'oude verbond' wordt tot vijand van de kerk verklaard. Schaamteloos ontkent men het bestaansrecht van het volk Israël: Vanaf nu is de kerk het nieuwe en het ware Israël.

De Roomse kerk is hierin nog steeds heel pertinent: met meer dan een miljard aanhangers heeft zij zich uitgeroepen als de politieke belichaming van het herstelde koninkrijk. De protestantse kerken

noemen zich ook, elk voor zich, het ware lichaam van christus, wat nogal rommelig aandoet. Tegenwoordig is er een tendens om wat genuanceerder te denken, en zelfs hier en daar verneemt men een gedachte aan het bestaansrecht van Israël.

De kerkelijke verdeeldheid is voornamelijk te wijten aan de veelheid aan theologische opvattingen. Die lopen uiteen van unitarisme tot triniteit; van conservatief tot vrijzinnig; van fundamentalistisch tot humanistisch liberaal. Het 'nieuwe verbond' waarop men zich beroept, is misschien toch niet zo duidelijk van inhoud, dat het voor één uitleg vatbaar is. De veronderstelde stichter van het 'nieuwe verbond' heeft zelf niets opgeschreven.

Is er wel werkelijk sprake van een 'nieuw verbond'? Het optreden van Jezus geeft ons geen enkele aanwijzing over het feit dat hij het 'oude verbond' nietig heeft verklaard. Integendeel; wie de beroemde 'bergrede' leest, ziet daarin dat Jezus juist meer inhoud wil geven aan het oude en enige verbond. Voor 'nieuw verbond' dient men dan ook correct te lezen: 'vernieuwd verbond'. Het is niets anders dan het herstel van het 'oude verbond'.

Een zevendedags koninkrijk?

Het Kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten (ZDA) neemt onder de talrijke bestaande geloofsgemeenschappen een bijzondere positie in. Weliswaar profileert het ZDA zich als een christelijke kerk, maar het gaat niet uit van een verplichtende geloofsbelijdenis op basis van het 'nieuwe verbond'. Meer in het algemeen stelt zij dat de hele 'Bijbel' haar geloofsbelijdenis is. Zowel het 'oude verbond' als het 'nieuwe verbond' gelden daarin als gezaghebbend en het 'nieuwe verbond' wordt niet als vervanging van het 'oude verbond' gezien. De voorschriften kunnen in principe niet tegenstrijdig aan elkaar zijn. Aan de ene kant is er bij het ZDA een even grote verscheidenheid aan theologische opvattingen als bij de zondagvierende kerken. Aan de andere kant worden ondanks het officiële, zeer behoudende standpunt van het ZDA dat verwoord is in de '28 fundamentele geloofswaarheden', de voorschriften van het Verbondsboek met betrekking tot het persoonlijke leven als gezaghebbend beschouwd. Het gaat bijvoorbeeld over de sjabbatviering en de spijswetten, die als vanzelfsprekend worden nagevolgd. Wat wel opvalt is, dat men heel goed let op de wekelijkse

sjabbat, maar in het algemeen voorbij gaat aan de viering van de sjabbatten van de feesten, die in het Verbondsboek met evenveel gezag worden voorgeschreven. Hedendaagse adventschrijvers als Bacchiocchi en Doukhan hebben hierover behartenswaardige gedachten gepubliceerd. De bekende waarschuwing uit het boek Daniel (7,25) tegen de verandering van wet en tijden beperkt zich niet tot de 'tien geboden' en de wekelijkse sjabbat. Het gaat hier om het hele verbondsboek en het woord sjabbat is dan ook in het meervoud geschreven, dus inclusief die van de feesten.

Wellicht wil het ZDA ooit alle voorgeschreven feesten vieren, maar dan nog mogen die alleen maar gevierd worden volgens de door de Almacht zelf in het Verbondsboek ingestelde kalender, die begint met de exodus uit Egypte. Sommigen willen zich conformeren aan de gangbare Joodse kalender die echter is afgeleid van de Babylonische maankalender en beslist niet met het Verbondsboek overeenkomt. Het is trouwens in het algemeen niet juist om zich op Joodse gebruiken te verlaten. Het Jodendom heeft evenzeer schuld aan de verandering van wet en tijden als anderen. Aan het einde van dit artikel volgt nog een gedetailleerde studie over het belang van de voorgeschreven kalender.

Het stilzwijgend erkennen van het Verbondsboek als absolute gezagsbron onderscheidt het ZDA in grote mate van de kerk in het algemeen, waar men het 'nieuwe verbond' beschouwt als in de plaats gekomen van het 'oude verbond'. Het ZDA daarentegen meet de geschriften van het 'nieuwe verbond' af aan die van het 'oude verbond'. Een ware ZDA-er zal tot de conclusie komen dat de voorschriften in het 'vernieuwde verbond' in harmonie dienen te zijn met die van het 'oude verbond'.

Het ZDA wil gestalte geven aan het door Jezus geproclameerde 'koninkrijk', maar dan dient de naam van de Almacht met ontzag te worden genoemd; dan dient zijn koninkrijk op aarde zichtbaar te worden en dan dient zijn wil te geschieden op de aarde zoals dat ook in de hemel gebeurt. (Mat 6, 9-10) Het is de taak van 'geestelijke leiders' om de onderdanen van het koninkrijk in hun handel en wandel, met het uitvoeren van deze hemelse wil, tot voorbeeld te zijn. Het koninkrijk bestaat tenslotte uit ieder die gelooft en in gehoorzaamheid en vertrouwen optrekt met de Almacht. (Joh 5,24)

Een gemeenschap van vrije Israëlieten

Jezus wilde in overeenstemming met de regels van het Verbondsboek, met hart en ziel inhoud geven aan het 'oude verbond'. (Mat 5,17-20) (Mat 22,34-40). Ieder dient door een gereinigd persoonlijke leven aan het koninkrijk vorm te geven. Het staat echter ieder vrij om wel of niet tot dit verbond toe te treden. Het koninkrijk bestaat uit personen die er in alle vrijheid voor hebben gekozen om de Almacht te gehoorzamen en om de medemens lief te hebben als zichzelf.

Een merkteken van het verbond is onder meer de sjabbat: van wie de sjabbat houdt, mag men aannemen dat hij of zij het verbond als zodanig wenst te accepteren, anders heeft het teken geen zin. Het houden van de sjabbat betekent dat je een standpunt inneemt. Het ZDA, dat het voorrecht heeft gehad om de sjabbat te herontdekken, zal van harte instemmen met de woorden die de Almacht er tegenover Israël aan wijdde:

'Denk er in het bijzonder aan, mijn sjabbatten in acht te nemen, want dat is een bewijs tussen mij en jullie in je generaties van de erkenning dat ik, JHWH, het ben die je afzondert ... het is een herkenningsteken tussen mij en de Jisra'elieten voor onbepaalde tijd.' (SB 308/Ex. 31,13 ev.)

Inburgering in het koninkrijk is onbeperkt mogelijk. De nieuwe onderdaan is een Vrije Israëliet, die aan niemand verantwoording verschuldigd is dan aan de Almacht, en die in zijn persoonlijke verbondsrelatie zijn leven inricht overeenkomstig de voorschriften van het verbond. Hij hoeft zich voor zijn zieleheil niet aan een menselijke organisatie te verbinden, maar het staat hem vrij om indien wenselijk met andere Vrije Israëlieten een organisatie te vormen die de komst van het koninkrijk van de Almacht bevordert.

Beantwoordt het ZDA aan de vereisten van het komende koninkrijk? Dat is zo, wanneer elke individuele gelovige zijn verantwoordelijkheid jegens de Almacht en de medemens in overeenstemming met het verbond van de Almacht en in navolging van de verkondiging van Jezus op zich neemt.

Is dit doel binnen het ZDA bereikt? In principe erkent het ZDA het verbond van de Almacht met Israël, in samenhang met de wet en de profeten. Naar buiten toe zou het ZDA duidelijker stelling kunnen

nemen ten aanzien van de diversiteit aan voorschriften van het verbond. Men zou niet de indruk moeten wekken bij het spreken over de wet slechts met de ‘tien geboden’ van doen te hebben. Het is mooi dat de sjabbat is herontdekt. Jezus stelde echter dat alle voorschriften van het Verbondsboek vallen onder de samenvatting van de wet om respect voor de Almacht en respect voor de naaste te hebben (Mat.22,34-40). Men kan niet gemakshalve of lichtvaardig voorbijgaan aan de belangrijke betekenis van alle andere voorschriften, die evenveel waarde hebben als dat voor de sjabbat.

De Vrije Israëlieten willen hier binnen het ZDA met woord en daad de aandacht op vestigen. Zij staan daarin niet alleen. Wereldwijd zijn er binnen het ZDA ontwikkelingen gaande die tenderen naar een toenemende erkenning dat het Verbondsboek het grootste gezag zou moeten hebben. (Zie op het internet bij: World Jewish-Adventists Friendship Synagoges; Hebrew Adventist Synagoge) Het is niet noodzakelijk en dikwijls onwenselijk om gebruiken of ceremonieën uit de Joodse traditie, of uit welke andere traditie dan ook over te nemen. Vrije Israëlieten richten zich rechtstreeks op de eenvoud van het Verbondsboek tot meerdere eer van de Almacht. Hun streven is gericht op een zuivere persoonlijke relatie met de Almacht; met de medemens en met de schepping.

Wat de omschrijving van een juist geloof betreft, vaart het ZDA in woelig water. Door de aanvaarding van het Sola Scriptura als belijdenis van het geloof, laat men bewust een zee van ruimte open voor verschil in interpretatie, opvatting en mening. Men kan met recht het ZDA pluriform noemen. Als er een ‘eenheid’ binnen het ZDA bestaat, kan dat in wezen geen uniformiteit inhouden van geloofsleer, religiositeit, mystiek, ceremonieel en dergelijke. Eenheid kan alleen tot uiting komen in orthopraxie: de rechtvaardige daad, en alleen te bestendigen door met allen in respect te leven met de wil van de Almacht.

Het ZDA in harmonie met Israël

Zoals al is opgemerkt, neemt het ZDA in het christendom een bijzondere positie in. Het gaat niet uit van een stellige geloofsbelijdenis op basis van het ‘nieuwe verbond’. Het officiële standpunt van het ZDA is dat de ‘Bijbel’ als geheel haar geloofsbelijdenis is. Zowel de geschriften van het ‘oude’ als van het ‘vernieuwde’ verbond zijn gezaghebbend en

kunnen niet in tegenspraak met elkaar zijn. Het ‘nieuwe’ is niet in plaats gekomen van het ‘oude’. Daarbij wijst het ZDA zoets als ‘leergezag’ af. De leden zijn in principe niet wetmatig gebonden aan in de loop der eeuwen ontwikkelde theologische opvattingen of aan de dogmatiek van de christelijke kerk.

Alle geschriften van de ‘Bijbel’ gaan met betrekking tot de orthopraxie zonder meer uit van het Verbondsboek als hoogste gezagsbron. Leden van het ZDA die het Verbondsboek accepteren zoals dat ruim 3000 jaar geleden door middel van het voorbeeldvolk Israël werd geredigeerd; als hoogste gezagsbron en als uitgangspunt voor de inrichting van hun leven, geven daarmee gestalte aan het koninkrijk. Zij geven openhartig binnen en buiten het ZDA bekendheid aan hun opstelling. Jacobus, de broer van Jezus, legde terecht de nadruk op de praktische aard van deze identiteit. (Hand 15,21)

Het ZDA en het Vrije Israël

Vrije Israëlieten vormen geen organisatie, maar een identificatie. Als onafhankelijke gelovigen bewegen zij zich binnen en buiten het ZDA. Elk voor zich heeft een persoonlijke verbondsrelatie met de Almacht voor ogen en draagt daar uitsluitend zelf de verantwoordelijkheid voor. Niet altijd zichtbaar vormen zij samen een verbond; een gemeenschap van onafhankelijke personen van een gelijke gezindheid. Het verbond is toegankelijk voor ieder die zich verbonden voelt met de Almacht van Israël; geen ander uitgangspunt voor het geloof erkent dan de Bijbel, en het Verbondsboek als hoogste gezagsbron erkent voor de maatschappelijke rechtvaardigheid.

De opvattingen over Jezus als persoon zijn theologisch niet eenduidig en kennelijk niet zo belangrijk. De meningen verschillen van persoon tot persoon. Anders dan in een groot deel van het christendom, dat met het vervangingsdogma het ‘oude verbond’ en de Israëlitische grondslag heeft weggefilterd, benut het ZDA de mogelijkheid om de persoon Jezus te bekijken in het licht van de gehele ‘Bijbel’. Wie hem beoordeelt in harmonie met het Verbondsboek ziet in Jezus een totaal andere persoon dan wie hem beoordeelt naar de veel latere theologische ontwikkeling vanuit het nieuwe testament, dat zich in het dogmatisch leergezag van de kerk heeft vastgezet.

Het manifest van de Vrije Israëlieten

Onafhankelijke gelovigen kunnen daadwerkelijk gestalte geven aan het komende koninkrijk. Als zij dit in teamverband of in een organisatievorm willen doen, is het raadzaam om een doelstelling te formuleren, ook om aan belangstellenden een idee te geven waar men als team voor staat. De volgende verklaring kan een handreiking zijn.

- Vrije Israëlieten delen het standpunt van het Kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten dat de gehele ‘Bijbel’ hun geloofsbelijdenis is.
- Vrije Israëlieten gebruiken als hoogste gezag voor de inrichting van het persoonlijke leven het Verbondsboek, zoals dat ruim 3000 jaar geleden ten behoeve van Israël werd geredigeerd.
- Met voorbijgaan aan enig bindend gezag van traditie, interpretatie of persoon stimuleren Vrije Israëlieten studies en projecten die tot doel hebben een zuiverder praktisch geloofsleven op basis van het Verbondsboek te realiseren.
- Vrije Israëlieten hanteren voor het vieren van de sjabbatten en feestdagen de aan Israël opgedragen jaarkalender. Het Sjanaton (de jaaragenda) van het in Nederland gevestigde Sjilo Genootschap kan tot hulp dienen.
- Voor een eredienst op vrijwillige basis, bijvoorbeeld op de sjabbat-dag, volstaat een eenvoudige en op de Almacht gerichte dienst. Het Verbondsboek is het vertrekpunt. Het is niet wenselijk om gebruiken uit de Joodse of wat voor traditie dan ook daaraan toe te voegen. Het doel is om een zo zuiver mogelijke verbinding met de schepper en zijn schepping tot stand te brengen.
- Vrije Israëlieten zijn aan niemand verantwoording schuldig dan aan de Almacht.
- Vrije Israëlieten richten zich uitdrukkelijk, zonder onderscheid, tot alle wereldbewoners, vanuit de overtuiging dat het de bedoeling van de Almacht is, dat de hele wereld naar zijn norm wordt beheerd.

Vrije Israëlieten beseffen dat zij individueel en in teamverband bewust gestalte geven aan het komende ‘koninkrijk van de Almacht’.

De Verbondskalender

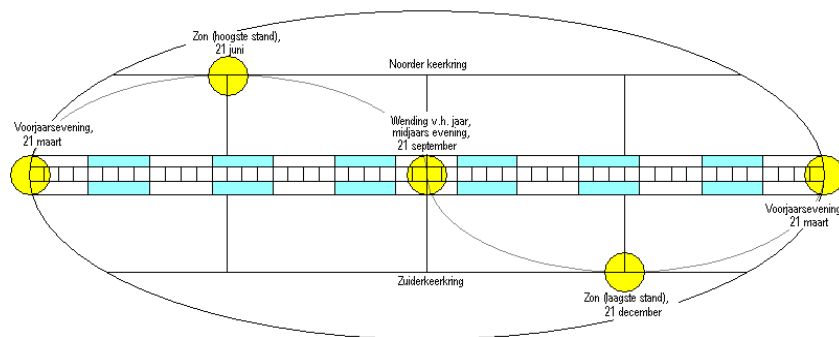
‘op de zevende dag had hij de taak voleindigd die hij zich had gesteld. Een Almacht bestemde de zevende dag tot een voorrecht door die af te zonderen, Op de zevende dag was een Almacht gereed met zijn taak die hij zich had gesteld; omdat hij daarop gereed was met heel zijn taak; met wat een Almacht al vormend tot aanzien had gebracht.’
(Vert. Mosje J. Wetberg, Perikoop 9 / Genesis 2,1-3)

De week, ademtocht van de tijd en harteklop van het leven Met bovenstaande woorden wordt de scheppingshymne aan het begin van het Verbondsboek besloten. We zien dat hiermee een tijdseenheid wordt ingesteld waaraan sinds mensenheugenis is vastgehouden. Sindsdien wordt de tijd bepaald door dagen, worden de dagen gerangschikt in weken en vullen de weken de jaren. Het komen en gaan van de dagen is een zaak van de natuur. Ook het jaar is een kosmisch gegeven. Het staat vast dat de omgang van de aarde om de zon 365 en een kwart dag in beslag neemt. Dat de Schepper de dagen groepeerd in weken van zeven dagen is een indeling die het dichtst aansluit bij de kosmische werkelijkheid waaraan de aarde is onderworpen. De denkbeeldige as waaromheen de aarde zelf draait heeft in de baan waarin de aarde om de zon draait een schuine stand ten opzicht van de zon. Dit heeft tot gevolg dat de aarde seizoenen kent, zoals zomer en winter of, iets gedetailleerder lente, zomer, herfst en winter. Alhoewel het met betrekking tot het aantal dagen niet zo goed uitkomt wordt het jaar seizoenmatig echter precies in vier gelijke delen gedeeld. En het is heel treffend dat juist de groepering van zeven dagen in weken geheel in de pas loopt met deze kosmische klok. Met een week van zeven dagen, kent het jaar precies 52 weken. Men komt voor het jaar dan op een totaal van 364 dagen. Dat is één en een kwart dag te weinig, maar hierover later meer. Zoals reeds gezegd kent de aarde vanwege de kosmische constellatie twee grote seizoenen, zomer en winter. Dat wil zeggen met weken van 7 dagen duren winter en zomer ieder precies 26 weken. Worden de seizoenen verdeeld in lente, zomer, herfst en winter dan duurt elk van

de seizoenen precies 13 weken. Aangezien de gang van de natuur gebonden is aan de voortgang van de seizoenen kan met het tellen van weken niet alleen worden bijgehouden wanneer elk seizoen begint en eindigt, maar ook wanneer er gezaaid en geoogst moet worden. Zonder kalender of allerlei ingewikkelde hulpmiddelen is met het simpel tellen van weken de gehele gang van zaken in de natuur bij te houden en aan te wenden.

Er is geen enkele andere groepering van dagen in weken mogelijk – bijvoorbeeld weken van 8, 9 of 10 dagen, etc. – die aan deze voorwaarde voldoet.

De jaarindeling als verplichting

Naast de instelling van de week van 7 dagen schrijft de Almacht aan het volk Jisra'el ook een indeling van het jaar voor in perioden met daarmee verbonden feest- en gedenkdagen (zie perikoop 232 / Exodus 12,1-2).

De eerste chodesj (periode) begint in het voorjaar. De eerste gedenkdag, Pesach, wordt bepaald op de 14de dag van die eerste periode. Na die dag eet men, een week lang, tot aan de avond van de 21ste dag ongezuurde

broden (Perikoop 233 / Exodus 12,18). Wanneer het volk eenmaal zal zijn gevestigd in het land Kên'an, dient op de 22ste dag van de eerste chodesj een omèr (garve) van de gerstoogst naar de middelaar te worden gebracht, die daarmee een aanbiedingsgebaar maakt voor de Almacht JHWH tot voordeel van de betrokkene. De 22ste dag is echter 'daags' na de sjabbat (Perikoop 429 / Leviticus 23,11). Dat houdt in dat de 21ste dag van de eerste chodesj een sjabbat is. Hieruit volgt dat de 14de dag ook een sjabbat is en dat de eerste chodesj (periode) van het jaar dus begint op een eerste dag van de week, hetgeen ook logisch is.

Periode 1 (chodesj 1)	periode 2 (chodesj 2)
periode 3 (chodesj 3)	periode 4 (chodesj 4)
	14 21 1wk 2wk 3wk 4wk 5wk
6wk 7wk	
	Pesach / matsot sjawoet / katsier
	7 volle weken

De vraag is nu: uit hoeveel perioden bestaat het jaar en uit hoeveel dagen of weken iedere periode? Ook hierover laat de Almacht JHWH ons niet in het ongewisse. In perikoop 432 (Leviticus 23,33-34) staat geschreven: Op de 15de dag van de 7de periode volgt 7 dagen lang het Soekotfeest voor JHWH . In perikoop 319 (Exodus 34,22) staat geschreven dat dit feest begint bij de wending van het jaar. Dus als de 'zomer' overgaat in de 'winter' (herfst). Dat wil zeggen dat er op de 15de dag van de 7de periode een half jaar is verstreken. Aangezien een half jaar uit precies 26 weken bestaat en dit weer gelijk is aan 6 perioden plus 2 weken, dan volgt hieruit dat 6 perioden bestaan uit (26 – 2 =) 24 weken. De conclusie is dat elke chodesj (periode) bestaat uit 4 volle weken. Aangezien de 'winter' (herfst plus winter) even lang is als de 'zomer' (lente plus zomer) bestaat ook die uit 6 perioden plus 2 weken. Het gehele jaar is dus door de Almacht JHWH zelf ingedeeld in 13 perioden van 28 dagen (vier volle weken) elk.

Periode 1	periode 2	periode 3	periode 4
periode 5	periode 6	periode 7	
Pesach / matsot	7 volle weken	Sjawoeot	
	wending / terugloop		

van het jaar

begin Soekot

Uit het bovenstaande blijkt dat de Verbondskalender is gebaseerd op de astronomische seizoenen met de daarvan afhankelijke diverse oogsten in het land Kêná'an. Als algemene stelregel geldt dat het jaar, gebaseerd op de Verbondskalender, begint op de eerstvolgende eerste dag van de week op of na de 21ste maart (lente equinox). Hieruit volgt dan, dat de eerste dag van het Soekotfeest (loofhutten) dan altijd valt op de eerstvolgende eerste dag van de week op of na de 21ste september (herfst equinox).

Handreiking tot harmonisatie

Hierboven werd al vermeld dat met de indeling van het jaar in weken van 7 dagen men één en een kwart dag op het zonnejaar tekort schiet. Aangezien de later ingestelde gedenkdagen, die niet alleen muurvast zijn verankerd in het weken telsysteem maar ook gekoppeld zijn aan de verschillende oogsten in het land Kêná'an, dient er, om in de pas te blijven met de natuur, dus een kleine aanpassing plaats te vinden. Ook hierin wordt door de Almacht een handreiking gedaan.

Hij schrijft namelijk voor dat elk zevende jaar een sjemita of vrijstellingsjaar zal zijn. Dat jaar zal er gezaaid noch geoogst worden. Dat is het perfecte jaar om in aanmerking te komen voor een kleine aanpassing aan het zonnejaar door een schrikkelweek in te voegen aan het eind van het jaar. Wil men daarbij ook nog compensatie voor de kwart dag die men tekort kwam dan kan in de cyclus van telkens 7 vrijstellingsjaren (49 jaar), waarop het 50ste jaar een joweel- of vrijlatingsjaar is, nog tweemaal een extra schrikkelweek worden

toegevoegd, bijvoorbeeld aan het eind van het vierde vrijstellingsjaar – het middelste van de zeven -- en aan het eind van het joweeljaar.

Het volledig in de pas blijven lopen met het zonnejaar en de seizoenen is dus, zonder een ingewikkeld berekeningsstelsel, simpel op te lossen met het tellen van weken en jaren.

Het indelen van de voortgang van de tijd in weken en perioden is zonder meer van geniale eenvoud en maakt in feite ingewikkelde kalenders totaal overbodig.

